

Habitattoets herinrichting Boskerpolder te Groote Keeten

Actualisatie van een toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

Habitattoets herinrichting Boskerpolder te Groote Keeten

Actualisatie van een toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2013-11

Versie	Datum
Concept Eindrapport	17 april 2013

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en doel	6
1.2	Habitattoets	6
1.3	Het plangebied.....	7
1.4	Leeswijzer	7
2	Beschermingskader	9
2.1	Europese wetgeving	9
2.1.1	Habitatrichtlijn.....	9
2.1.2	Vogelrichtlijn	10
2.2	Landelijke wetgeving	10
2.2.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	10
2.2.1.1	Instandhoudingsdoelstellingen	11
2.2.1.2	Externe werking	13
2.2.1.3	Bestaand gebruik.....	13
2.2.1.4	Crisis- en herstelwet.....	13
2.2.1.5	Vergunningverlening	13
2.2.2	Flora- en faunawet	14
3	Het Natura 2000-gebied	15
3.1	Natura 2000-gebied Duinen Den Helder-Callantsoog.....	15
3.1.1	Beschermde Natuurmonument	17
3.1.2	Instandhoudingsdoelen.....	18
3.1.3	Aanwijzingsprocedure	18
4	Projectbeschrijving	19
4.1	Huidige situatie	19
4.2	Plansituatie en werkzaamheden	21
5	Effecten van het project	24
5.1	Aanlegfase	24
5.2	Aanwezigheidsfase	24
5.3	Gevoeligheid van de habitattypen en -soorten.....	26
5.3.1	Algemeen.....	26
5.4	Gevoeligheid van de waarden van het Beschermde Natuurmonument	27

6	Voortoets	28
6.1	Conclusie	28
7	Verslechteringstoets	29
7.1	Effectbeoordeling.....	29
7.1.1	Versnippering en Barrièrewerking.....	29
7.1.1.1	Gevolgen versnippering en barrièrewerking	30
7.1.2	Verzuring en vermesting.....	30
7.1.2.1	Gevolgen verzuring en vermesting	33
7.1.3	Verontreiniging.....	33
7.1.3.1	Gevolgen.....	34
7.1.4	Verdroging	34
7.1.4.1	Gevolgen.....	35
7.1.5	Geluid en trillingen	35
7.1.5.1	Gevolgen geluid	35
7.1.6	Licht 35	
7.1.6.1	Gevolgen licht	36
7.1.7	Optische verstoring	36
7.1.7.1	Gevolgen optische verstoring.	38
7.1.8	Mechanische effecten	39
7.1.8.1	Gevolgen mechanische effecten.....	39
7.1.9	Extra waarden beschermd natuurmonument.....	39
7.1.9.1	Natuurschoon	39
7.1.10	Conclusie verslechteringstoets	39
7.1.11	Cumulatieve effecten	39
8	Samenvatting van de conclusies	41
9	Literatuur	42
Bijlage 1	Habitattypen nabij het plangebied.....	44
Bijlage 2	Voorkomen Tapuit in de noordkop	45
Bijlage 3	Tapuit in het Botgat in 2008	46
Bijlage 4	Emissiefile OPS.....	47

1**Inleiding****1.1 Aanleiding en doel**

Binnen de gemeente Schagen ligt het voornemen om de verblijf-recreatieve functies van het dorp Groote Keeten te versterken. Uit dit voornemen zijn de plannen voortgekomen om nabij Groote Keeten in de Boskerpolder het 'Boskerpark' te ontwikkelen.

Voor het plan is een nieuw bestemmingsplan in ontwerp opgesteld (GEMEENTE SCHAGEN, 2012) waarin de plannen in detail beschreven staan en kaarten zijn opgenomen met de ruimtelijke verdeling tussen te ontwikkelen recreatiegebied, waterberging en ontwikkeling van een natuurzone.

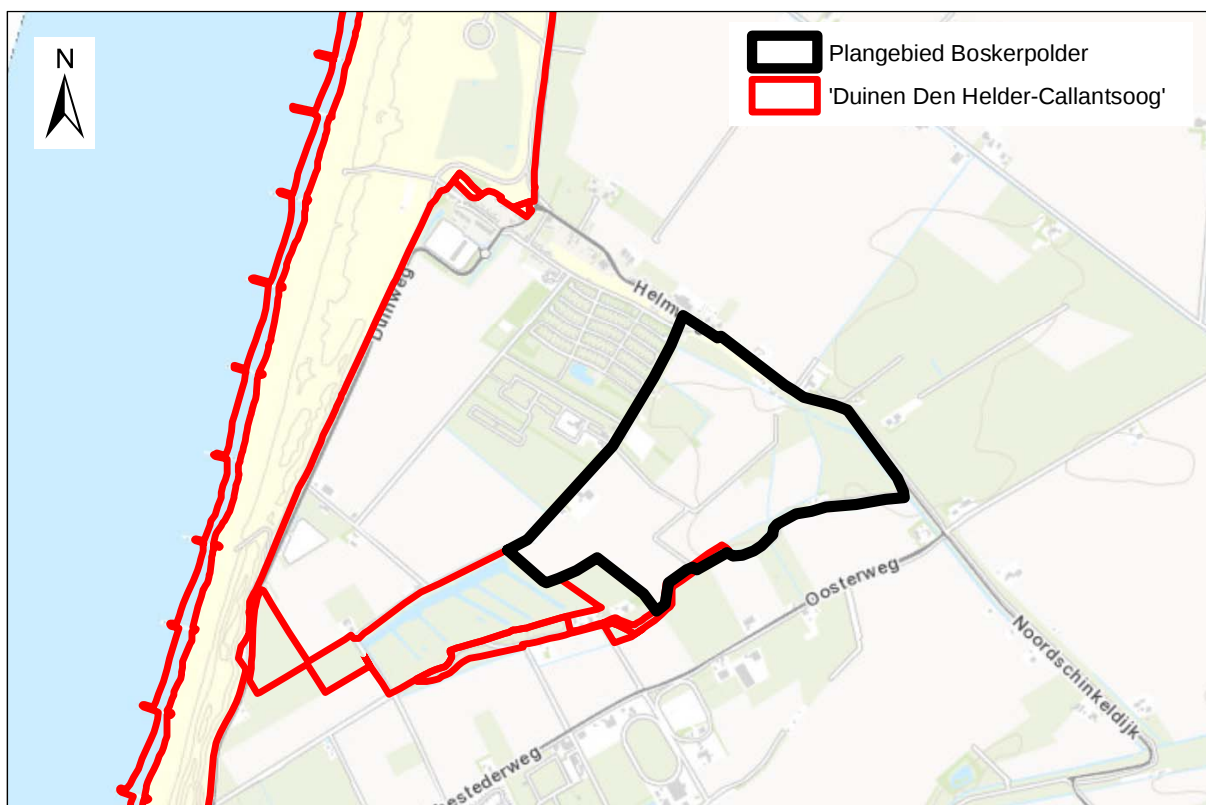
Het plangebied is voorheen geïnventariseerd op fauna waar bij in het bijzonder is gelet op (zwaar) beschermde soorten (GROEN & SPAAR-GAREN, 2008) en op grond van deze inventarisatie is een positieve afwijzing verkregen op een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet (FF/75C/2011/0415).

Het plangebied ligt nabij Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog' een speciale beschermingszone (SBZ) onder de Habitatrichtlijn. De aanwijzing van dit gebied, waarin opgenomen Beschermd Natuurmonument (BN) 'Duinen van Den Helder en Callantsoog', is momenteel in procedure. Omdat het project mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied, is het nodig een habitattoets uit te voeren. Eerder, in 2007 werd ook al een dergelijke habitattoets opgesteld (DE BEER & DAMM, 2008) maar deze dient te worden geactualiseerd, ook omdat plannen gedeeltelijk zijn veranderd of concreter zijn geworden.

Deze habitattoets maakt het ook mogelijk te beoordelen of het beschreven ontwerp bestemmingsplan geen ruimte biedt aan activiteiten waarvan op voorhand duidelijk is dat deze significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden hebben. Het bestemmingsplan moet namelijk rekening houden met beschermde gebieden op grond van de planologische uitvoerbaarheidseis van art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) jo. art. 3:2 Awb.

1.2 Habitattoets

Alhoewel in de wet het begrip 'habitattoets' niet voorkomt, wordt dit begrip in de praktijk veel gebruikt. De habitattoets dient om vast te stellen of, en zo ja, onder welke voorwaarden een menselijke activiteit in en rondom een Natura 2000-gebied kan worden toegelaten. Meer concreet heeft de habitattoets de volgende twee oogmerken:

Figuur 1.
Ligging van het plangebied Boskerpolder en de begrenzing van 'Duinen Den Helder-Callantsoog' ter hoogte van het plangebied.

- ♣ Aannemelijk maken dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip 'natuurlijke kenmerken' moet worden gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- ♣ Aannemelijk maken dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

1.3 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven. Op de kaart is tevens aangegeven hoe de locatie is gelegen ten opzichte van de grens van het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog'. Het plangebied grenst aan de oostzijde van het Natura 2000-gebied

In Figuur 2, op pagina 16, staat de precieze omgrenzing van het Natura 2000-gebied aangegeven. Op dit kaartje staat ook vermeld welk deel van het gebied als Habitatrichtlijngebied (HR) is aangemeld en welk deel als HR-gebied én Beschermd Natuurmonument (BN).

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven hoe de wetgeving rond Natura 2000-gebieden is ontstaan en wat deze wetgeving precies inhoudt. Tevens komt de Flora- en faunawet kort aan de orde. Hoofdstuk 3

geeft een beschrijving van Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog' en de daarin beschermde natuurwaarden. In dit hoofdstuk wordt tevens het bekende of verwachte vóórkomen van deze waarden nabij of in het plangebied besproken. In hoofdstuk 4 wordt een beschrijving gegeven van het project dat getoetst moet worden en in Hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke storende effecten zouden kunnen optreden bij het uitvoeren van het project. In hoofdstuk 6 wordt bij een eerste globale toets (voortoets) gekeken of er kans is op een significant negatief effect op relevante waarden, waarna in hoofdstuk 7 de effecten op deze waarden in detail worden onderzocht middels een zogenaamde 'verslechteringstoets'. Tenslotte worden in hoofdstuk 8 en 9 de conclusies op een rij gezet en een literatuurlijst gepresenteerd.

Lager gelegen Boskerpolder (scheiding peilvak 2030 Q en U) nét noordelijk van natuurontwikkelingsgebied 'Nollen van Abbestede'.

2**Beschermingskader**

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van het beschermingskader voor flora en fauna.

De belangrijkste landelijke wetgeving voor flora en fauna valt uiteen in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet welke beide (gedeeltelijk) zijn gebaseerd op Europese wetgeving.

In de Natuurbeschermingswet 1998 (uit 2005) is de bescherming van gebieden geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming uitgewerkt, aangevuld met landelijk om andere redenen beschermde gebieden. Deze wet is met name van belang bij de hier beschreven Habitattoets.

In de Flora- en faunawet (uit 2003) is de bescherming van soorten geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van soortbescherming uitgewerkt, aangevuld met een aantal landelijk te beschermen soorten.

2.1 Europese wetgeving**2.1.1 Habitatrichtlijn**

De Habitatrichtlijn wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern uit 1982 in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De Habitatrichtlijn is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie §2.1.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante negatieve gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat er voor

Kader

*Bijlagen van de
Habitatrichtlijn*

Bijlage	Omschrijving
Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijngebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 51 habitattypen.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 86 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor de lidstaten beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De Habitatrichtlijn beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings-, groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

2.1.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze worden 'Vogelrichtlijngebieden' genoemd.

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

2.2 Landelijke wetgeving**2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998**

In deze wet is landelijk de bescherming van gebieden geregeld en hierin zijn sinds 1 oktober 2005 ook de bepalingen uit de Vogel- en

Habitatrichtlijn uitgewerkt. De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden, waarvan het eerste het meest voorkomt:

- ♣ Natura 2000-gebieden (opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden).
- ♣ Beschermde natuurmonumenten.
- ♣ Gebieden die de Minister van EZ aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) zoals bijvoorbeeld 'Wetlands'.

Het aanwijzingsbesluit is voor Natura 2000-gebieden van groot belang, omdat het onder meer het referentiekader biedt voor het beheerplan, de beoordeling van projecten en activiteiten en de vergunningverlening. Dit referentiekader wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Natura 2000-gebieden

Activiteiten in Natura 2000-gebieden mogen geen significante gevolgen hebben op beschermde waarden van deze gebieden. Echter, ook activiteiten in de buurt van Natura 2000-gebieden mogen als gevolg van zogenaamde 'externe werking' geen significante gevolgen hebben op deze gebieden.

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

2.2.1.1 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikelen 19d en 19f van de Natuurbeschermingswet 1998 beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

Artikel 19d lid 1

"Het is verboden zonder vergunning (...) projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige

projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.” Hierin is artikel 6 lid 2 HRI verwerkt.

Artikel 19f lid 1

“Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.” Hierin is artikel 6 lid 3 HRI verwerkt.

De ‘staat van instandhouding’ van een natuurlijke habitat wordt als ‘gunstig’ beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en;
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en;
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De ‘staat van instandhouding’ voor een soort wordt als ‘gunstig’ beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden;
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Beschermd natuurmonumenten

Bij Beschermd Natuurmonumenten gaat het om de wezenlijke kenmerken (natuurschoon, natuurwetenschappelijke betekenis, dieren en planten) die in het aanwijzingsbesluit zijn vermeld en of handelingen schadelijk kunnen zijn en deze wezenlijke kenmerken aantasten.

2.2.1.2 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

2.2.1.3 Bestaand gebruik

Onder bestaand gebruik dient te worden verstaan: “gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag”. Op grond van artikel 19d lid 3 Nbw is voor bestaand gebruik geen vergunning benodigd. Bestaand gebruik is echter niet vergunningsvrij als er sprake is van een project met mogelijk significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied.

2.2.1.4 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Op 1 januari 2012 is deze gewijzigd en op enkele kleine punten aangepast. Eén van de maatregelen uit de Crisis- en herstelwet zijn de wijzigingen van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wijzigingen hebben als doel om de wet in de praktijk beter hanteerbaar te maken zonder afbreuk te doen aan de beoogde doelen van de wet. Zo wordt in de wet onder andere het hier bovenstaande ‘bestaand gebruik’ geregeld. Verder wordt een nieuwe regeling ingevoegd over hoe om te gaan met stikstofdepositie en wordt voorzien in een verlicht beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten en voor de oude doelen van Natura 2000. Naast deze veranderingen regelt de wet nog een aantal zaken omtrent de procedurele werking van de NB-wet.

2.2.1.5 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan om een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- ♣ Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
- ♣ Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings-toets. Hierbij brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied. Indien van toepassing worden effecten getoetst in combinatie met die van andere projecten (cumulatie).
- ♣ Er is kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat er kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 19f lid 1). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen dertien weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met dertien weken wordt verlengd.

2.2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Habitatrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze Europese bepalingen is aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten door de Minister van EZ.

Wanneer plannen bestaan voor projecten in Natura 2000-gebieden die negatieve gevolgen kunnen hebben voor onder de Flora- en faunawet beschermde soorten, dienen deze effecten in een aparte toetsing te worden beschreven en dient mogelijk ontheffing te worden aangevraagd. Voor het beschreven project is een dergelijke ontheffing reeds aangevraagd en is een zg. 'positieve afwijzing' verkregen. Deze procedure wordt verder niet meer behandeld in deze Habitattoets.

3

Het Natura 2000-gebied

Hieronder worden eerst de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied beschreven (informatie van Ministerie van EZ, waarin opgenomen ook de tekst uit JANSSEN & SCHAMINÉE (2003, 2004) en wordt een overzicht gegeven van de doelen die gesteld zijn voor dit gebied t.a.v. beschermde waarden waarvoor het is aangemeld. Hierbij wordt ook het Beschermde Natuurmonument betrokken. Vervolgens wordt aangegeven waar de beschreven beschermde waarden te verwachten zijn.

3.1 **Natura 2000-gebied Duinen Den Helder-Callantsoog**

Het plangebied van de Boskerpolder grenst in het zuidoosten en het zuidwesten aan Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog', een speciale beschermingszone (SBZ) onder de Habitatrichtlijn (gebieds-nummer 84) waarin opgenomen het Beschermde Natuurmonument (BN) 'Duinen van Den Helder en Callantsoog'.

In Figuur 2 staat de precieze omgrenzing (uit het ontwerp aanwijzesbesluit) van deze beschermde gebieden in de buurt van het Boskerpark aangegeven. Het Natura 2000-gebied heeft een totale oppervlakte van 734 ha. Op 3 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt ook nog Natura 2000-gebied 85 'Zwanenwater & Pettemerduinen', waarvan het noordelijke deel zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied is. Dit gebied wordt verder niet behandeld omdat er door de aard van het project zoals beschreven in §1.1 geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor dat gebied.

Het Natura 2000-gebied bestaat van noord naar zuid uit de Grafelijkheidsduinen en de Donkere Duinen, de Noordduinen (de strook tussen Den Helder en Callantsoog), enkele nollenterreintjes en het Kooibosch ten oosten van Callantsoog.

Het noordelijke deel en de nollen zijn restanten van voormalige eilanden. In het noordelijke deel verandert het landschap van west naar oost van de zeereepduinen via een sterk geaccidenteerd

Tabel 1.
Habitattypen en vogelrichtlijnsoort waarvoor Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog' (gebied 84, 734 ha.) op de communautaire lijst is geplaatst.

Habitattypen
H2120 Witte duinen
H2130 Grijze duinen 2130B (kalkarm) en 2130C (heischraal)
H2140 Duinheiden met kraaihei; 2140A (vochtig) en 2140B (droog)
H2160 Duindoornstruwelen
H2170 Kruipwilgstruwelen
H2190 Vochtige duinvalleien; 2190A (open water), 2190B (kalkrijk), 2190C (kalkarm) en 2190D (hoge moerasplanten)
H2180 Duinbossen
H6410 Blauwgraslanden
Complementaire doelen
A277 Tapuit

landschap met valleicomplexen naar de binnenduinrand die soms is begroeid met bos. Over een groot deel van de duinen, en ook ter hoogte van het plangebied, ontbreekt bos en een duidelijk afgescheiden binnenduinrand. Hierdoor is een abrupte hoge, steile, overgang van duinen naar polders aanwezig. Het gebied heeft goed ontwikkelde duingraslanden.

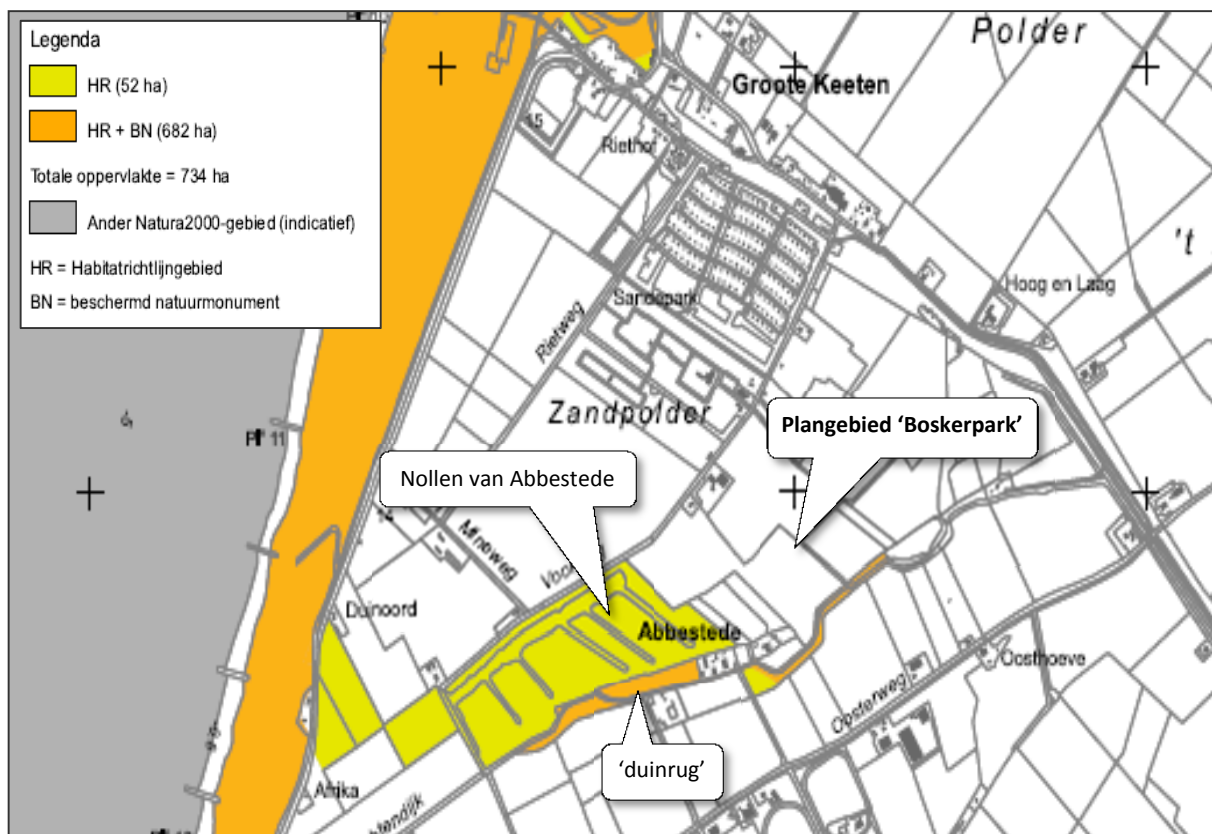
In 1995 is in de Grafelijkheidsduinen een natte duinvallei hersteld en langs de randen uitgebreid. In de Noordduinen zijn in de afgesnoerde strandvlakte bij het Botgat op beperkte schaal vochtige duinvalleien aanwezig. Ook hier zijn tussen 2009 en 2012 uitgebreide duinherstelwerkzaamheden uitgevoerd. De nollen behoren tot de Oude Duinen; ook hier zijn smalle duingraslanden aanwezig.

In Tabel 1 op de vorige pagina staan de te beschermen habitattypen en -soorten uit de Natura 2000-database.

Natura 2000- waarden in de buurt van het plangebied

In Bijlage 1 staat een kaart met de vastgestelde habitattypen van het Natura 2000-gebied in de nabijheid van de Boskerpolder. In Bijlage 2 en Bijlage 3 staan de meest nabijgelegen broedgebieden van de Tapuit aangegeven. Het blijkt dat binnen een afstand van een kilometer van het plangebied de typen 2120 Witte duinen (minimaal 750 meter), 2130B Grijze duinen, kalkarme variant (minimaal 750 meter) en 2130C Grijze duinen, heischrale variant (minimaal 130 meter) voorkomen. Met name de eerste twee genoemde typen maken een groot deel uit van het Natura 2000-gebied. Tevens broedt

Figuur 2.
Precieze ligging van 'Duinen De Helder-Callantsoog' nabij het plangebied met daarbij aangegeven de ligging van het deel dat tevens is aangemeld als Beschermd Natuurmonument.

de Tapuit op een afstand van minimaal een kilometer.

3.1.1 **Beschermde Natuurmonument**

De omgrenzing van het Beschermde Natuurmonument 'Duinen van Den Helder en Callantsoog' volgt precies die van het Natura 2000-gebied, alleen de 'Nollen van Abbestede' vallen er niet onder (zie Figuur 2). In de toelichting van het aanwijzingsbesluit van het Beschermde Natuurmonument worden een aantal waarden genoemd die aanleiding zijn geweest voor de aanwijzing ervan. Het betreft waarden die zijn onder te verdelen in de 'natuurwetenschappelijke betekenis' en het 'natuurschoon'.

De te beschermen waarden van het Beschermde Natuurmonument worden in het aanwijzingsbesluit van dit gebied veelal in algemene termen verwoord en er worden geen vastomlijnde doelstellingen t.a.v. bescherming geformuleerd. Wat betreft 'natuurwetenschappelijke betekenis' betreft het hydrologie, bodem, geologie en geomorfologie. Tevens worden genoemd de stuifduinvegetaties, droge graslanden met Zandblauwtje, verschillende heisoorten en (in algemene zin) de soortgroepen vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en insecten zoals dagvlinders.

Bij 'natuurschoon' gaat het om het in 'landschappelijk opzicht gevarieerde karakter' dat wordt gevormd door het 'wisselend reliëf, de verscheidenheid aan milieuomstandigheden, de verschillen in terreintypen en overgangen van open duin-terrein naar bossen'.

Het besluit vermeldt ook de 'openheid' en de met de eerder genoemde natuurwetenschappelijke waarden samenhangende 'cultuurhistorische hoedanigheid'.

BN-waarden nabij het plangebied

Het Beschermde Natuurmonument ligt grotendeels op grotere afstand van het plangebied Boskerpolder. Uitzondering is de 'duinrug' langs Abbestede (zie Figuur 2). Deze duinrug, een restant van het voormalig eiland Callantsoog, ligt zuidelijk van het natuurontwikkelingsgebied 'Nollen van Abbestede'. Deze duinrug maakt deel uit van het BN en loopt door tot direct naast het plangebied. De duinrug is begroeid met droog, kalkarm duingrasland met soorten als Buntgras, Smal fakkelgras, Muizenootje en Korstmossen. Deze vegetatie, die gedeeltelijk ook valt onder het habitatype 'grijze duinen', verruigt plaatselijk met Zandzegge en Helm.

In het aanwijzingsbesluit van het Beschermde Natuurmonument worden een paar plantensoorten specifiek genoemd. Hiervan kunnen het Klein tasjeskruid, Zandblauwtje en mogelijk enkele plukjes heide (Kraaihei en Struikhei) worden verwacht op de duinrug. Wat betreft faunasoorten zal Zandhagedis kunnen voorkomen en het is geschikt voor enkele algemene soorten zoogdieren zoals verschillende

(spits)muizen, Vos en Konijn. Specifieke duinvlinders zoals de Kleine parelmoervlinder of de Heivlinder zouden op deze duinrug ook geschikt leefgebied kunnen vinden. Ook zullen er enkele vogels broeden zoals de Graspieper of de Kneu. Voor niet-broedvogels is de rug niet belangrijk.

Voor de 'kustzone' van het Beschermd Natuurmonument nabij Groote Keeten, dat op grotere afstand ligt van het Boskerpark, geldt dat deze grote botanische waarde bezit en daarnaast vooral interessant is voor broedvogels, duinhagedis, algemene zoogdieren en insecten zoals parelmoervlinders.

3.1.2 Instandhoudingsdoelen

De instandhoudingsdoelen voor de habitattypen betreffen vrijwel steeds behoud oppervlakte en kwaliteit, soms ook uitbreiding resp. verbetering (Kruipwilgstruwelen en alle typen Vochtige duinvalleien), en voor de Tapuit uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.

De instandhoudingsdoelstelling voor dat deel van het gebied, dat is aangewezen als Beschermd Natuurmonument heeft, tot het Natura 2000-gebied definitief is aangewezen, mede betrekking op de veelal in algemene zin verwoorde doelstellingen ten aanzien van behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis.

3.1.3 Aanwijzingsprocedure

Alle Habitatrichtlijngebieden (en Vogelrichtlijngebieden) worden (soms samen) momenteel als Natura 2000-gebieden opnieuw aangewezen, deels in combinatie, ook met Beschermd Natuurmonumenten.

Het Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog' wordt genoemd in de eerste tranche van aan te wijzen gebieden. Van de eerste tranche (111 gebieden) lagen de ontwerp-aanwijzingsbesluiten tot en met 19 februari 2007 ter inzage, die van 7 gebieden in het Waddengebied tot en met 3 juli 2007. Het gebied is echter nog niet definitief aangewezen.

De procedure voor het vaststellen van een beheerplan is opgestart.

4 Projectbeschrijving

4.1 Huidige situatie

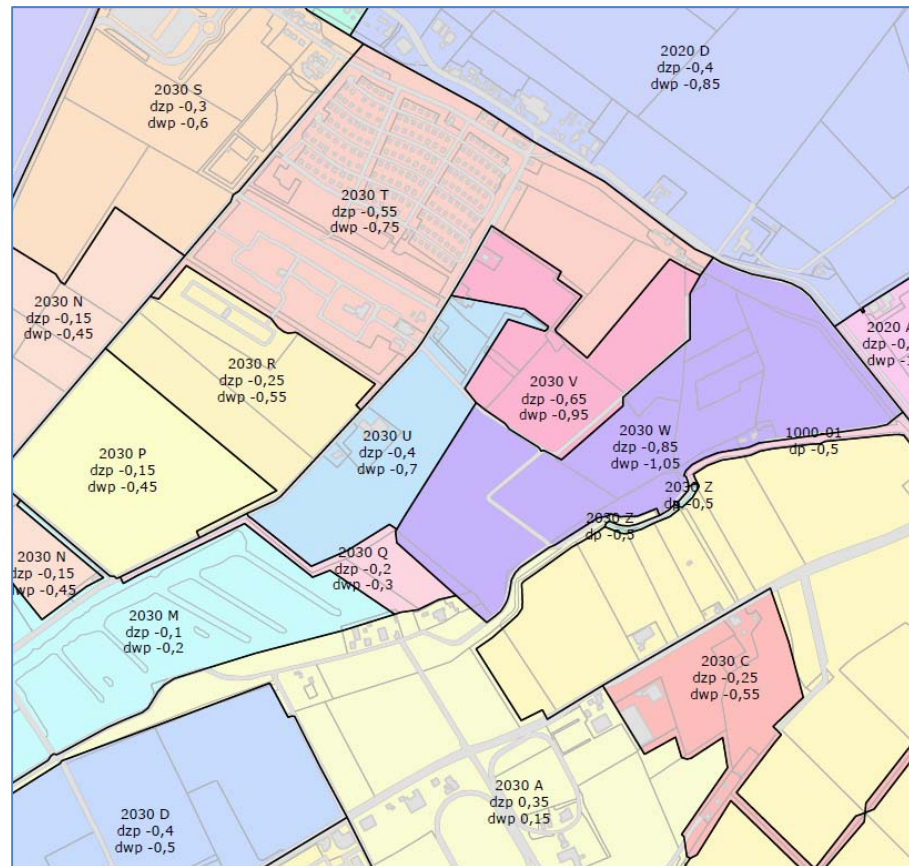
De Boskerpolder is het laatste ingepolderde gebied van het gehele poldergebied tussen de Noord- en de Zuidschinkeldijk, de twee dijken waarmee het oorspronkelijke eiland Callantsoog met de polder 'De Zijpe' was verbonden.

In de Boskerpolder bestaat de grond uit zware zavel. Naast grasland worden de gronden tegenwoordig vooral gebruikt voor intensieve akkerbouw: bloembollenteelt en aardappelteelt. Karakteristiek voor het landschapsbeeld van de polder zijn de open ruimten, omsloten door dijklichamen en oude duinruggen. Door de diverse dijken, boerderijen met bosjes en geïsoleerde 'waaibosjes' is het landschap te karakteriseren als halfopen. Aan de noordkant van de polder liggen de recreatieterreinen 'Sandepark' met 185 recreatiewoningen en camping 'Callasande' met 450 kampeerplaatsen die gedeeltelijk (semi) permanent zijn ingericht met stacaravans en recreatiechalets. Zuidwestelijk van de Boskerpolder ligt het in de negentiger jaren van de vorige eeuw aangelegde natuurontwikkelingsgebied 'Nollen van Abbestede' op een voormalige wad- en strandvlakte van het oude eiland Callantsoog.

Hydrologisch gezien is de Boskerpolder onderdeel van polder Callantsoog. Het plangebied beslaat meerdere peilgebieden (zie Figuur 3). De huidige streefpeilen in de polder liggen tussen NAP +0,35 m en NAP -1,05 m. De Boskerpolder is het laagst gelegen deel van de polder waarbij het oostelijk gelegen deel lager ligt dan het westelijke, de peilgebieden wateren af naar het ten zuiden van het plangebied, naar het gemaal Rechtendijk vanwaar het water omhoog de boezem wordt ingepompt. Het is mogelijk dat weggepompt water 'recirculeert' in de polder en opnieuw wordt ingelaten. Op deze wijze kan het ook voorkomen dat polderwater moet worden ingelaten in het gebied van de 'Nollen van Abbestede', als het peil daar zakt onder -0,4 m NAP (MED. BEHEERDER). Normaal is het peil hier +0,1 m NAP (TEN HAAF EN BAKKER, 2009). Waterinlaat gedurende droge perioden is voor de beheerder van het nollengebied (LNH) ongewenst maar is een verplichting van het hoogheemraadschap ter bescherming van fundamentele van aanwezige bebouwing. Naast het afwateren van hoger gelegen delen van de polder komt ondergronds ook diep kwelwater het plangebied binnen, vooral in de delen met een diepe ontwatering. Deze kwelstroom is plaatselijk brak/zout. TEN HAAF EN BAKKER, 2009 beschrijven in het ontwikkelingsplan voor de natuurzone van het Boskerpark een zoet-zout gradiënt van west naar oost door het plangebied die in samenstelling van de vegetatie goed is te zien, analoog aan de hoogte van het gebied (hoger in het westen,

lager oostelijk). In Figuur 3 staan de verschillende peilvakken rond de Boskerpolder aangegeven in de huidige situatie.

Figuur 3.
Huidige peilvakken met winter- en zomerpeilstanden rond de Boskerpolder.

Bij gemaal Rechtendijk wordt water de boezem ingepompt. Op de achtergrond de lager gelegen Boskerpolder.

4.2 Plansituatie en werkzaamheden

In de plannen wordt de bestemming en het gebruik van de Boskerpolder geheel veranderd. Het agrarische gebruik verdwijnt goeddeels en het gebied wordt ingericht als recreatiegebied en natuurgebied.

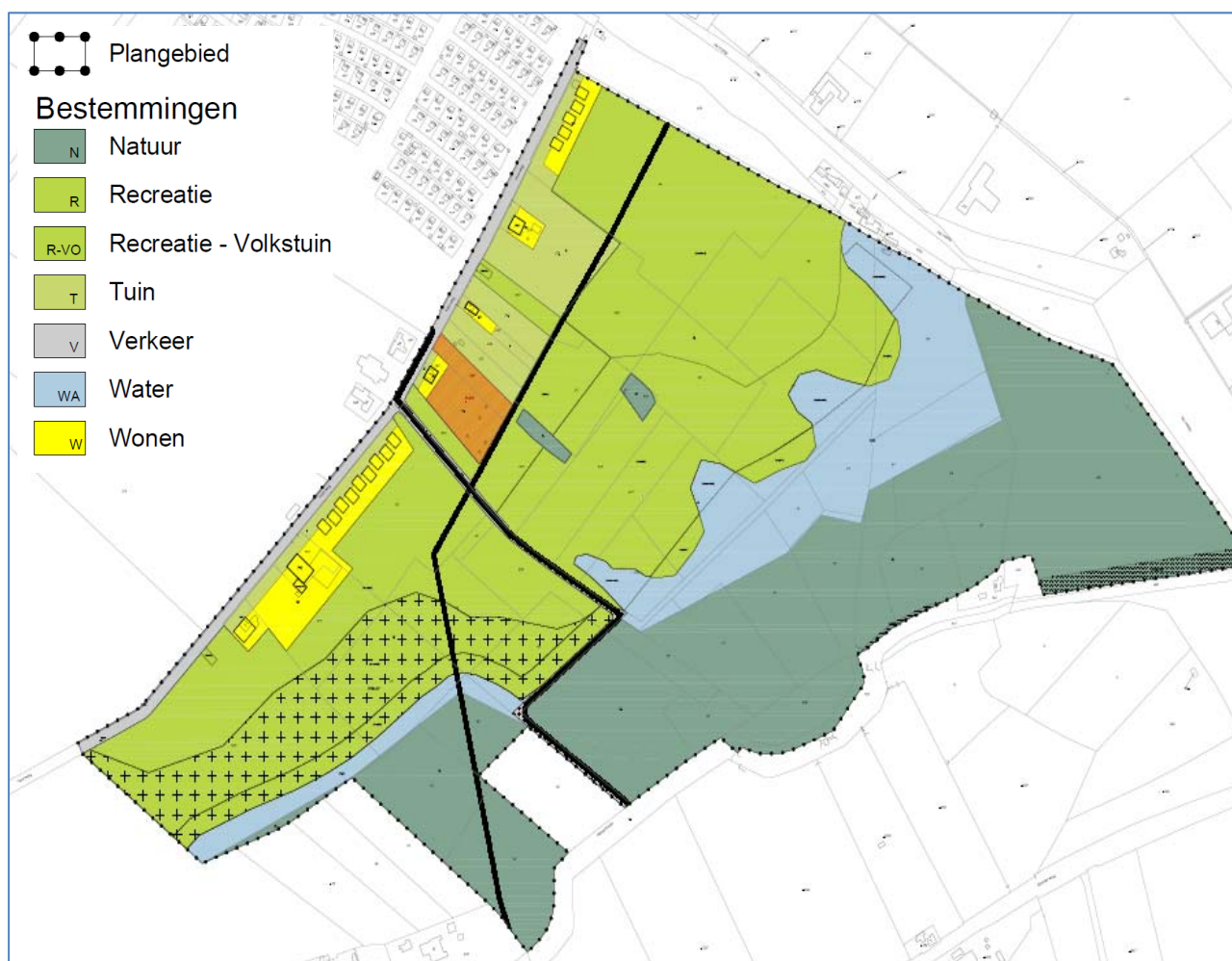
Het plan 'Boskerpark' omvat grofweg een drietal elementen:

- ♣ De bouw van minimaal 235 en maximaal 350 recreatiewoningen;
- ♣ De aanleg van een natuurzone zuidelijk daarvan met tussen het nieuwe recreatiepark en de natuurzone een zone met waterberging;
- ♣ De bouw van 14 permanente woningen aan de Voorweg.

Het terrein waar deze ontwikkelingen zijn gepland beslaat een oppervlakte van ongeveer 50 hectare. Daarvan bestaat 20 hectare uit de natuurzone en 30 hectare uit gebied waar de recreatiewoningen en permanente woningen worden gerealiseerd.

Een indruk van het gebied en de bestemde verdeling recreatie-natuur na de herinrichting wordt gegeven in Figuur 4. De inrichting van de

Figuur 4.
*Plangebied
Boskerpolder met
aangegeven de
bestemmingen de
manier waarop
verschillende delen
van het gebied zijn
bestemd.*

natuurzone wordt gericht op een aantal natuurdoeltypen zoals weergegeven in Figuur 6.

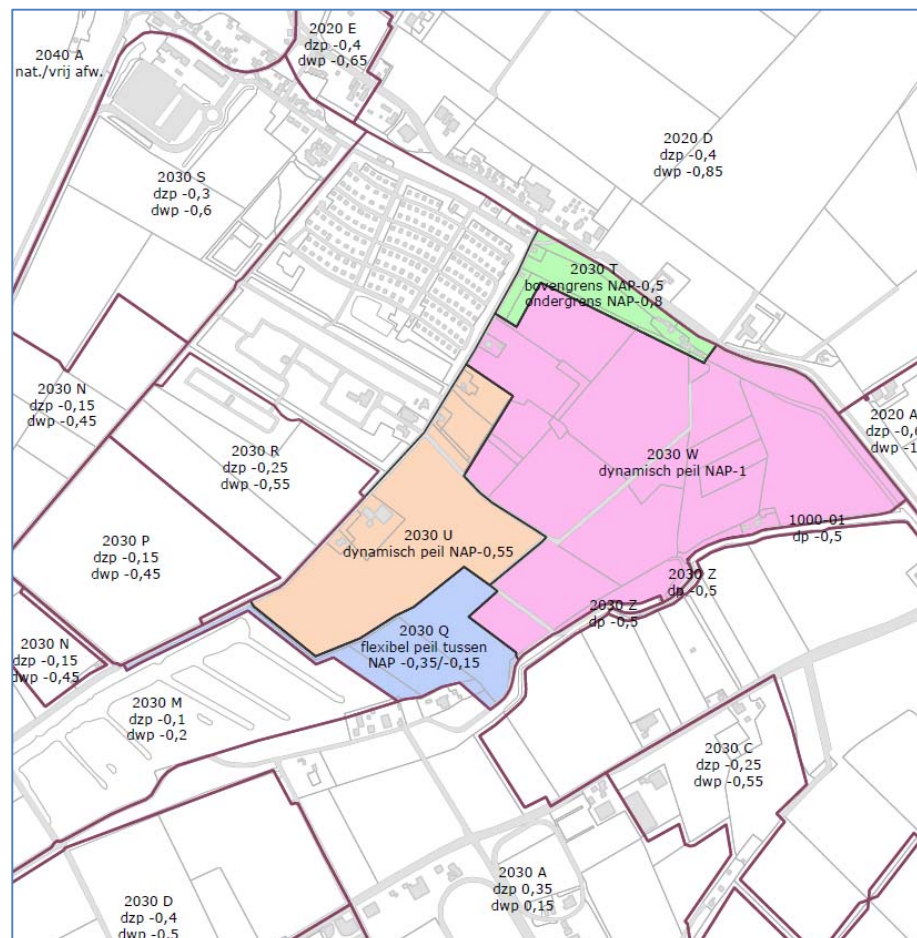
Hydrologie

Samenhangend met het ontwerp voor de natuurzone en met het verdwijnen van agrarische activiteit zullen in de plannen de grondwaterpeilen in de Boskerpolder worden aangepast. In het algemeen geldt dat de waterpeilen in het plangebied een meer natuurlijk verloop zullen krijgen en daarbij de ruimte krijgen te zakken in de zomer en te stijgen in de winter. In Figuur 5 is te zien dat de peilwaardes meer dynamisch worden en dat deze ongeveer tussen het oude winterpeil (DWP) en oude zomerpeil (DZP) in komen te liggen.

Werkzaamheden

Werkzaamheden om het plan te realiseren omvatten voornamelijk grootschalige graafwerkzaamheden om de vegetatietoplaag te verwijderen, plassen voor waterberging en de natuurzone te graven en het gebied verder in te richten. Het is de bedoeling dat het plan plaatsvindt met een gesloten grondbalans waarbij vooral grond uit de lager af te graven natuurzone zal worden verplaatst richting het nieuwe recreatieterrein. In een later stadium zullen (recreatie) woningen worden gebouwd, riolering en ontsluitende wegen worden

Figuur 5.
Veranderde
peilvakken (gekleurd)
rond de Boskerpolder
na realisatie van de
plannen

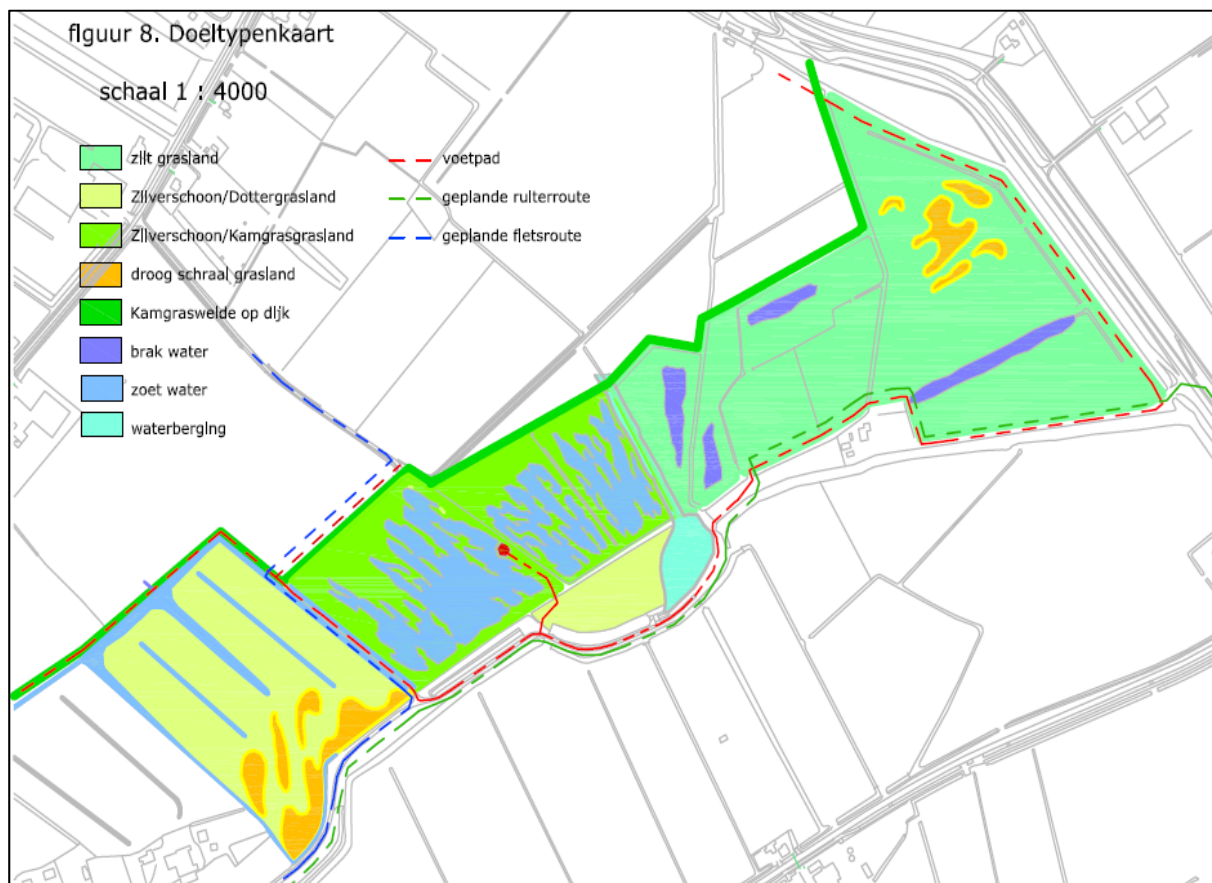

aangelegd met daarmee samenhangend het maken van funderingen e.d. Er zullen dan ook delen van het terrein opnieuw worden beplant.

Ecologisch gevoelige werkzaamheden zullen niet in het broedseizoen of in andere periodes plaatsvinden of zodanig dat (andere) bepalingen van de flora- en faunawet worden overtreden. Er zal niet 's nachts worden gewerkt en het bouwterrein zal 's avonds niet worden verlicht.

Figuur 6.

*Inrichting natuurzone
Boskerpolder volgens Ten Haaf
en Bakker, 2009*

5

Effecten van het project

Door het plan kunnen verschillende verstorende effecten optreden, ook in het aangrenzende Natura 2000-gebied. Omdat het plangebied niet in het Natura 2000-gebied zelf ligt, gaat het hierbij uitsluitend om zogenaamde 'externe werking'. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van het Boskerpark. Daarnaast zijn er verstoringen mogelijk door bestaand gebruik.

5.1 Aanlegfase**Versnippering en Barrièrewerking**

De nieuw aan te leggen recreatieve voorzieningen zullen worden ingebed in bosschages en nieuw aan te leggen bos. Het (half)open karakter van het gebied verdwijnt hiermee gedeeltelijk en daarvoor gevoelige soorten zullen hiervan hinder ondervinden.

Verzuring en vermesting

De uitgebreide werkzaamheden kunnen leiden tot extra uitstoot van stikstofoxiden. Als deze stoffen neerslaan hebben kunnen zij een verzurend en/of vermestend effect hebben op gevoelige vegetaties. Effecten van verzuring en vermesting treden vaak samen op en zijn moeilijk van elkaar te scheiden.

Verontreiniging

Door de werkzaamheden kunnen nutriënten of andere vervuilende stoffen die zijn opgeslagen in de (intensief agrarisch gebruikte) grond versneld vrijkomen of kunnen deze uitgespoeld worden in water en zich over een groter gebied verspreiden.

Hinder door geluid en trillingen

Het uitgebreide grondverzet met graafmachines leidt tot geluid en trillingen. De aanvoer van bouw materiaal en het eventueel afvoeren van grond zal leiden tot intensiever verkeer van (vracht)-auto's en daarmee tot extra geluid en trilling.

Ook het leggen van fundamenteën en andere bouwactiviteiten, zoals heien, zorgen voor productie van geluid en trillingen met als mogelijk gevolg hinder in de SBZ en het BN.

5.2 Aanwezigheidsfase**Versnippering en Barrièrewerking**

Zie boven.

Verzuring en vermesting

De extra recreatiedruk leidt tot meer autoverkeer rond het park en daarmee tot toenemende uitstoot van verzurende/vermestende stoffen (met name stikstofoxiden). Slechts een beperkt deel van deze vervuiling wordt uitgestoten op het park zelf.

Verdroging

Omdat waterpeilen een meer natuurlijke verloop gaan krijgen in de plannen zal in sommige tijden van het jaar waterpeil lager uitkomen dan in de huidige situatie omdat het niet nodig is (voor agrarische doeleinden) om water in te laten. Mogelijk zorgt deze grondwaterverlaging in de duinen tot onttrekking van water en daarmee voor verdroging van gevoelige habitattypen.

Lichthinder

Na oplevering van de nieuw gebouwde recreatiewoningen en wegen kan de verlichting van het recreatiepark tot extra lichtbelasting leiden.

Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. Optische verstoring treedt vaak samen op met verstoring door geluid of trilling en licht (in geval van voertuigen). Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring. Door de plannen kan het aantal recreanten toenemen in het natura 2000-gebied en kan optische verstoring daardoor toenemen.

Tabel 2.
Gevoeligheid van de relevante typen en soorten van Natura 2000-gebied Duinen Den Helder – Callantsoog voor de verschillende storende factoren. Zie tekst.
ng = niet gevoelig, G = gevoelig, ZG = zeer gevoelig, - = niet van toepassing, ? = niet voldoende informatie om hierover een uitspraak te doen.

storende factoren soorten	Versnippering	Verzuring en vermesting	Verontreiniging	Verdroging	Geluid / trilling	Licht	Optische verstoring	Mechanische effecten
Habitattypen								
H2130 Grijze duinen	G	ZG	G	ng	-	-	G	G
H2140 Duinheiden met kraaihei	G	ZG	G	G	-	-	G	G
H2160 Duindoornstruwelen	G	G	G	G	-	-	G	G
H2170 Kruipwilgstruwelen	G	G	G	G	-	-	G	G
H2190 Vochtige duinvalleien	G	G	G	ZG	-	-	G	G
H2120 Witte duinen	G	G	G	ng	-	-	G	G
H2180 Duinbossen	G	ZG	G	G	-	-	G	G
H6410 Blauwgraslanden	G	ZG	G	G	-	-	G	G
Broedvogels								
A277 Tapuit	G	G	G	ng	G	G	G	?

Mechanische effecten

Het (extra) betreden van vegetaties, bijvoorbeeld door recreërende mensen, kan tot schade leiden.

Bestaand gebruik

Het plangebied wordt momenteel voornamelijk agrarisch gebruikt (akkerbouw en weideland). Hierbij worden meststoffen en bestrijdingsmiddelen gebruikt. Het gebruik van meststoffen kan leiden tot verzuring en vermessing in het Natura 2000-gebied.

5.3 Gevoeligheid van de habitattypen en -soorten

5.3.1 Algemeen

De gevoeligheid van een habitatype of soort voor een storende factor bepaalt of er negatieve gevolgen kunnen zijn voor dat type of die soort. In Tabel 2 is voor alle typen en soorten de gevoeligheid aangegeven voor de storende factoren. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Effectenindicator' van het ministerie van EZ. Voor de typen en soorten die gevoelig zijn voor een of meer factoren zouden er dus mogelijk negatieve gevolgen kunnen zijn van het ontwikkelingsplan.

→ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx>

Tabel 3.

Gevoeligheid van de relevante typen en soorten van Beschermde Natuurmonument 'Duinen van Den Helder en Callantsoog' voor de verschillende storende factoren. Zie tekst.ng = niet gevoelig, G = gevoelig, ZG = zeer gevoelig, - = niet van toepassing.

storende factoren soorten	Versnippering	Verzuring en vermessing	Verontreiniging	Verdroging	Geluid / trilling	Licht	Optische verstoring	Mechanische effecten
Algemene waarden								
Geologie	-	-	-	-	-	-	-	ZG
Bodem	-	G	G	-	-	-	-	ZG
Geomorfologie	-	-	-	-	-	-	G	ZG
Hydrologie	-	G	-	G	-	-	ng	G
Flora en vegetatie								
Stuifduinvegetatie	-	G	G	-	-	-	G	G
Droog grasland	-	G	G	-	-	-	G	G
Zandblauwtje	-	G	G	-	-	-	G	G
Struikhei	-	G	G	-	-	-	G	G
Dophei	-	G	G	G	-	-	G	G
Kraaihei	-	G	G	G	-	-	G	G
Fauna								
Vogels	G	G	G	G	G	ng	G	?
Zoogdieren	G	G	G	-	G	G	G	?
Reptielen en amfibieën	G	G	G	G	G	G	G	?
Insecten, zoals dagvlinders	G	G	G	G	ng	ng	ng	?

5.4 Gevoeligheid van de waarden van het Beschermd Natuurmonument

De beschermde waarden onder het Beschermd Natuurmonument zijn niet opgenomen in de 'effectenindicator', in Tabel 3 staat een inschatting van de gevoeligheid van de belangrijkste beschreven waarden voor de storingsbronnen.

6**Voortoets**

Hieronder wordt eerst een globale toets uitgevoerd en aldus nagegaan of een vergunning nodig is op grond van artikel 16 lid 1b van de Natuurbeschermingswet 1998. Dit gebeurt aan de hand van de hoofdvraag in §2.2.1.5, of er een kans is op een significant negatief effect.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder-Callantsoog, de optredende storende factoren en de gevoeligheid van de soorten daarvoor (zie hoofdstuk 5), is het in dit stadium al duidelijk dat het plan geen significante gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, oftewel de instandhoudingsdoelen ervan. Er is dus zeker geen significant negatief effect, maar mogelijk wel een negatief effect.

6.1 Conclusie

Omdat er geen kans is op een significant negatief effect, maar wel op een negatief effect is een verslechteringstoets nodig.

7

Verslechteringstoets

Bij de verslechteringstoets dient te worden nagegaan of een project, handeling of plan een kans met zich meebrengt op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstoring heeft op soorten. Indien geen significante verslechtering optreedt wordt een vergunning verleend. Wanneer geen significante verstoring optreedt is een vergunning niet noodzakelijk. Als de verslechtering of verstoring significant is wordt een vergunning geweigerd. De effecten van een plan of activiteit moeten altijd worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelen. Aan de vergunning kunnen voorschriften of beperkingen zijn verbonden. Bij de afweging of de verslechtering of verstoring onaanvaardbaar is, heeft het bevoegd gezag een grotere beleidsvrijheid dan wanneer de vergunningaanvraag via de passende beoordeling verloopt. Het bevoegd gezag kan rekening houden met de aanwezigheid van redenen van openbaar belang, de mogelijkheid om te compenseren en andere relevante overwegingen.

Bij een verslechteringstoets brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied.

7.1 Effectbeoordeling

In onderstaande paragrafen wordt per storende factor beschreven wat de gevolgen zijn voor de gevoelige of zeer gevoelige soorten en typen (zie §5.3 en §5.4).

Daar waar effecten worden beschreven, worden de gevolgen alleen beschreven voor die habitattypen en die soorten die inderdaad op enige manier daarvan gevolgen zouden kunnen ondervinden. De niet genoemde typen en soorten zijn wel degelijk meegenomen in de beoordeling of de effecten gevolgen daarvoor zouden kunnen hebben.

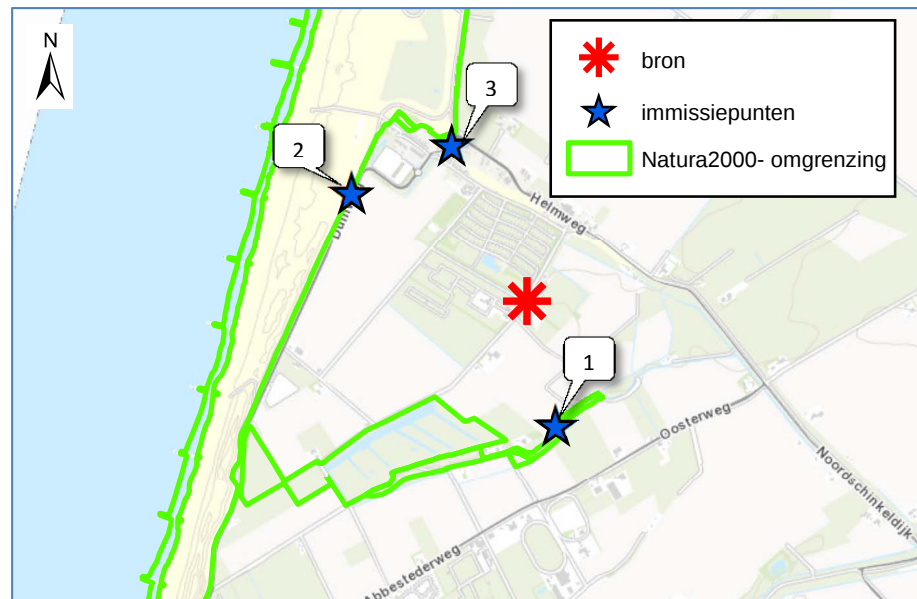
7.1.1 Versnippering en Barrièrewerking

Vanwege de ligging van het plangebied en het voorkomen van de relevante habitattypen en de Tapuit in het Natura 2000-gebied ver daarbuiten (zie Bijlage 1 t/m Bijlage 3) zal er geen sprake zijn van versnippering door de herinrichting van het plangebied.

De aan te planten bosschages en bos kunnen wel leiden tot barrièrewerking voor met name vogels die leven in open gebied, zoals weidevogels. Deze vogels zien naderende predatoren minder goed aankomen en zullen derhalve hun broedplek op enige afstand van opgaande begroeiing kiezen. Dergelijke soorten zijn echter niet opgenomen in de doelstellingen van het Natura 2000-gebied en zijn niet te verwachten in het Beschermde natuurmonument omdat de

Figuur 7.

Immissiepunten waarop neerslag van stikstof is berekend, afkomstig van verwacht toekomstig autoverkeer nabij het Boskerpark.

‘Nollen van Abbestede’, waar deze soorten wél voorkomen, buiten de begrenzing van het BN vallen. Op de droge ‘duinrug’ zuidelijk van de Nollen van Abbestede (die wél ligt in het BN) komen geen weidevogels voor. De aanleg van de natuurzone zal daarnaast ‘ontsnipperevend’ werken voor een aantal soorten omdat de aan te leggen natuur in de natuurzone sterk lijkt op het reeds bestaande biotoop in de naastgelegen Nollen van Abbestede.

7.1.1.1 Gevolgen versnippering en barrièrewerking

Er zullen geen negatieve gevolgen zijn voor aangemelde habitattypen of -soorten van het Natura 2000-gebied of het Beschermde Natuurmonument door versnippering en barrièrewerking.

7.1.2 Verzuring en vermesting

Alle relevante waarden van het Natura 2000 gebied zijn gevoelig of zeer gevoelig voor verzuring en/of vermesting. Door de uitvoering van de plannen is een toename van de uitstoot van verzurende en/of vermestende stoffen te verwachten omdat de te bouwen recreatiewoningen extra verkeer aantrekken (bouwverkeer tijdens de aanleg, recreatieverkeer na oplevering) dat verantwoordelijk is voor extra uitstoot van verzurende stoffen in de vorm van stikstofoxiden (NOx). Het grootste gedeelte van deze uitstoot ‘verdwijnt’ in de zogenaamde ‘achtergrondconcentratie’ van luchtzijdige stikstof en slaat na een bepaalde tijd neer als (zeer klein) deel van de zogenaamde ‘achtergronddepositie’. In de voorliggende toetsing zullen we alleen kijken naar de op de locatie van het plangebied zelf geproduceerde NOx door het extra aangetrokken autoverkeer na oplevering van de woningen en de verspreiding en neerslag daarvan in het Natura 2000-gebied. Het bouwverkeer tijdens de aanleg van het park zal ook leiden tot extra uitstoot maar omdat beduidend minder voertuigen

zijn betrokken, zal deze uitstoot minder zijn dan na oplevering. De uitstoot van het bouwverkeer is daarnaast tijdelijk.

Bij de verspreiding van verzurende en vermestende stoffen spelen windrichting, ruwheid van het terrein en de hoogte van gebouwen een rol bij het bepalen van stikstofdepositie op een bepaalde plek. Voor het in beeld brengen van de verspreiding en neerslag van geproduceerde NOx gebruiken we een simulatiemodel, het zg. OPS-model, dat rekening houdt met deze factoren.

Het is belangrijk bij dit model de uitstoot op één puntlocatie te laten ontstaan (coördinaat 109927,541265, ongeveer ingang Boskerpark) en als continu te beschouwen. We willen de maximale uitstoot weten ('worst-case') dus gaan we uit van maximale aantal te bouwen recreatiewoningen, één auto per recreatiewoning (totaal 350 extra auto's), volledige jaarronde bezetting van de woningen en dagelijks gebruik van de auto's.

De neerslag van de uitgestoten stikstof wordt op drie punten in het Natura 2000-gebied bepaald. Deze punten met gevoelige habitat-typen, liggen zo dicht mogelijk bij de bron (zie Figuur 7). Voor de uitgestoten hoeveelheid stikstof per auto wordt de 'emissiefactor' (0,38 g/km) zoals bepaald door het RIVM voor 'landelijke wegen' (RIVM, 2012) gebruikt. Dewarmte-inhoud van de uitlaatgassen wordt op 0 gesteld omdat de uitlaatoropening zodanig smal is dat de gasflux erg laag is. De gasflux en het verschil tussen temperatuur van de uitlaatgassen t.o.v. de buitentemperatuur zijn bepalend voor de warmte-inhoud van de uitlaatgassen en daarmee de mate van opstijging ervan. Er wordt uitgegaan van een rijafstand van 2 maal daags 1,5 km=3 km in de buurt van het plangebied. De totale extra NOx uitstoot komt daarmee op $0,38 \times 3 \times 365 \times 350 = 145,6$ kg. Dit levert een continue emissie van 0,0046 gram/seconde. Als deze emissie wordt vertaald in depositiewaarden op de drie immissiepunten in het Natura 2000-gebied levert dat de deposities (mol/ha/jaar) op zoals weergegeven in Tabel 4.

Verzurende en vermestende stoffen kunnen de natuur beïnvloeden. Zo kunnen de stoffen planten en bomen vatbaarder maken voor ziekten, stormschade en droogte. Door verandering in bodemcondities kan ook de natuurlijke soortensamenstelling van de vegetatie veranderen. Voorbeelden zijn de vergrassing van (duin)heiden en vergrassing en verruiging van open duinen. Verzuring en vermeting verminderen ook de kwaliteit van het grondwater. De risico's en de effecten van vermeting en verzuring worden beoordeeld aan de hand van het begrip 'Kritische Depositiewaarde (KDW)'. Een KDW is

Tabel 4.
Depositie van stikstof (mol/ha jaar) op een drietal punten in het Natura 2000-gebied nabij het Boskerpark.

	punt 1	punt 2	punt 3
Coördinaat	110066,540655	109130,541743	109599,541986
NOx depositie (mol/ha/jaar)	0,079	0,051	0,058

Tabel 5.

Kritische depositiewaarden in mol/ha/jaar van relevante habitattypen volgens Dobben et Al., 2012.

Habitatype	KDW
H2120 - Witte duinen	1429
H2130B - *Grijze duinen (kalkarm)	714
H2130C - *Grijze duinen (heischraal)	714
H2140A - *Duinheiden met kraaihei (vochtig)	1071
H2140B - *Duinheiden met kraaihei (droog)	1071
H2160 - Duindoornstruwelen	2000
H2170 - Kruipwilgstruwelen	2286
H2180B - Duinbossen (vochtig)	2214
H2190A - Vochtige duinvalleien (open water, oligo-mesotroof))	1000
H2190B - Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	1390
H2190C - Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	1071
H2190D - Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	>2400
H6410 - Blauwgraslanden	1100

gedefinieerd als de maximaal toelaatbare hoeveelheid atmosferische depositie waarbij, volgens de huidige wetenschappelijke kennis, negatieve effecten op de structuur en de functies van ecosystemen niet voorkomen.

Ook aangewezen habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten kunnen negatief worden beïnvloed door vermesting en verzuring als de vegetatie van hun leefgebied dusdanig verandert dat dit ongeschikt wordt als leefgebied.

In Tabel 5 staan de KD-waarden van de relevante habitattypen voor stikstof volgens DOBBEN ET AL. 2012. Het blijkt dat de door extra verkeer te verwachten depositie ten opzichte van de KDW-waarden verwaarloosbaar is, zelfs ten opzichte van het meest gevoelige habitatype 'grijze duinen'. Slechts 0,01% van de KDW van dit type zal maximaal op termijn worden veroorzaakt door het extra verkeer rond het Boskerpark.

Het verdwijnen van agrarische activiteit zal waarschijnlijk een sterkere vermindering van stikstofdepositie opleveren dan hetgeen het extra verkeer genereert. Het is niet bekend wat de jaarlijkse organische mestgift per ha in de Boskerpolder is en hoe mest hier precies wordt verspreid maar deze hoeveelheid zal naar alle waarschijnlijk hoger zijn dan de 146 kilo stikstof uitgestoten door het extra autoverkeer in de vorm van geoxideerde stikstof. Als daarbij bedacht wordt dat de depositiesnelheid van NH₃ (uit organische mest) 5-10 x zo hoog is als geoxideerde stikstof (VMM, 2006) kan worden uitgegaan van een geringe netto vermindering van depositie op het Natura 2000-gebied. Door het schoner worden van auto-motoren in de toekomst wordt een verlaging van uitstoot verwacht door autoverkeer in de toekomst.

7.1.2.1 Gevolgen verzuring en vermesting

Vanwege extra autoverkeer rond het Boskerpark is een verwaarloosbare kleine extra depositie mogelijk van stikstof op het Natura 2000-gebied. Dit zeer geringe effect wordt hoogstwaarschijnlijk gecompenseerd door vermindering van stikstofdepositie door het verdwijnen van agrarische activiteit in het plangebied.

7.1.3 Verontreiniging

Door het verplaatsen en roeren van grond bij de uitgebreide graafwerkzaamheden in het plangebied zouden vervuilende stoffen die zijn opgeslagen in de bodem, zoals fosfaten, stikstof of andere nutriënten maar ook residuen van bestrijdingsmiddelen, verspreid kunnen worden door het gebied of versneld kunnen uitspoelen in het water. Alle relevante waarden zijn gevoelig voor verontreiniging.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied en de positie als laagste punt in polder Callantsoog is het normaliter niet mogelijk dat opgeloste vervuilende stoffen in het natura 2000-gebied of het BN terecht komen. Het mogelijk vervuilde water zal namelijk zuidelijk worden weggepompt in de boezem door gemaal Rechtendijk en niet stroomopwaarts richting Natura 2000-gebied stromen.

In periodes van droogte kan het echter noodzakelijk zijn dat weggepompt water uit de Boskerpolder, gemengd met ander water uit de polder of boezem, terug moet circuleren om het peil in de 'Nollen van Abbestede' niet te ver te laten dalen (beneden -0.4 m NAP). Als dergelijke droogte valt kort na sterk grondverzet in de Boskerpolder, zou een vervuilend effect mogelijk zijn. De meeste graafwerkzaamheden en het afgraven van de vervuilde bovenlaag zullen om praktische reden echter in het droge profiel plaatsvinden en contact van water met de mogelijk vervuilde grond treedt waarschijnlijk alleen op als water wordt ingelaten in de nieuwe waterberging en natuurzone. Daarnaast is inlaat van vervuild water in de Nollen van Abbestede ongewenst en incidenteel. Het is alleen aan de orde als het peil een halve meter lager ligt dan normaal. Het water dat dan moet worden ingelaten is 'verdund' met polderwater van elders dat grotendeels afkomstig is van andere landbouwgebieden en op vergelijkbare wijze vervuild is als het water uit de Boskerpolder. Hoe groot het extra vervuilde effect is van 'Boskerpolderwater tijdens de graafwerkzaamheden' is op voorhand niet te zeggen. Het is verstandig tijdens werkzaamheden de waterkwaliteit van afgevoerd water extra in de gaten te houden en eventueel aanvullende maatregelen te nemen.

In de 'Nollen van Abbestede' komen geen habitattypen voor en ook de Tapuit broedt hier niet, dus gevolgen van vermestende vervuiling zullen van geen belang zijn voor instandhoudingsdoelen van de SBZ.

De (gevoelige) droge duinvegetaties van de 'duinrug' zuidelijk van de Nollen van Abbestede en behorend bij het BN, staan niet onder invloed van (vervuild) grondwater.

Door het verdwijnen van agrarische activiteit zal vervuiling op termijn verminderen en door uitspoeling zal uiteindelijk de bodem van het gebied schoner worden. Inlaat van gerecirculeerd water in de Nollen van Abbestede kan op termijn daardoor schoner worden. Het afgraven en verplaatsen van de nutriëntrijke toplaag zal plaatselijk tot verschraling kunnen leiden.

Het verdwijnen van pesticidengebruik door de bollenteelt zal tot verminderde winddift van deze stoffen leiden hetgeen gunstig kan zijn voor bijvoorbeeld dagvlinders of andere insecten in het BN of het Natura 2000-gebied.

7.1.3.1 Gevolgen

Het is mogelijk dat in tijden van droogte tijdens graafwerkzaamheden (extra) vervuild water uit het plangebied Boskerpark ingelaten wordt in de Nollen van Abbestede. Hoe groot dit mogelijke negatieve effect is, is op voorhand moeilijk in te schatten maar is te volgen. Het effect zal niet tot negatieve gevolgen leiden voor de instandhoudingsdoelstellingen van het natura 2000-gebied.

7.1.4 Verdroging

Vooraf vochtige duinvalleien en in mindere mate struwelen en (vochtige) duinheides (H2140A) zijn gevoelig voor verdroging. Dergelijke habitattypen zijn alleen aanwezig nabij het 'Botgat' in de vorm van kruipwilgstruwelen en vochtige duinvalleien (zie Bijlage 1). De hydrologie van het Botgat wordt uitgebreid beschreven in een (inmiddels uitgevoerd) herstelplan van vochtige duinvalleien aldaar (TEN HAAF EN BAKKER, 2009(II)). Onder dit duingebied ligt een zoete grondwaterbel die afloopt van west richting oost. Oostelijk in het gebied wordt water afgevoerd via een drainerende duiker met stuw die bedoeld is om de (voormalige) graslanden in het zuidoosten van het Botgat droog te houden. De naast het Botgat gelegen 'Polder 't Hoekje' heeft een veel lager peil dan het 'duinpeil' en dit peil is de afgelopen decennia waarschijnlijk met enkele decimeters verlaagd. Volgens TEN HAAF EN BAKKER, 2009 (II) heeft deze peilverlaging vanwege het aanwezige drainagesysteem slechts een beperkte invloed gehad op grondwaterstanden in het Botgat. Het is mogelijk dat lichte verzuring is opgetreden omdat de afvoer door de duiker (van zuurder regenwater) is verminderd en de wegzijging van (meer kalkrijk) dieper duinwater is verhoogd.

Aangezien in de plannen voor de Boskerpolder het peil in Polder 't Hoekje verder ongewijzigd zal blijven, net als de aangrenzende peilen in de Zandpolder (vak 2030N,P,R,T; zie Figuur 5). wordt geen verdere wegzijging van duinwater verwacht. Het peil van de het peilvak naast

de Nollen van Abbestede (2030Q) blijft (vrijwel) gelijk zodat ook hier geen verdrogend effect wordt verwacht. In de Nollen van Abbestede komen daarnaast ook geen verdrogingsgevoelige habitattypen voor. De duinrug zuidelijk ervan is niet gevoelig voor verdroging omdat de vegetatie hier niet onder invloed staat van grondwater.

7.1.4.1 Gevolgen

Omdat slechts plaatselijk beperkte peilveranderingen worden doorgevoerd en vanwege de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied, kunnen geen verdrogende effecten optreden voor beschermde waarden van het Natura 2000-gebied.

7.1.5 Geluid en trillingen

In de SBZ is geluid alleen relevant voor de Tapuit. De meest nabijgelegen broedplaatsen van de Tapuit liggen op het voormalig schietterrein van het Botgat. In Bijlage 3 staat het voorkomen van de soort daar in 2008. De Tapuit komt voor op minimaal een kilometer afstand van het plangebied. De broedplaatsen zijn daarbij visueel en akoestisch afgeschermd door de bebouwing van Groote Keeten, de bestaande recreatieparken en een hoge duinenrij. De bron van de extra geluidsbelasting zal voor deze soort te ver afliggen om van invloed te zijn. De soort is niet gevoelig voor trillingen.

Beschermde Natuurmonument

In het BN is geluid relevant voor de broedvogels, zoogdieren en reptielen die voorkomen op de duinrug zuidelijk langs de 'Nollen van Abbestede'. Deze soorten zullen in hun voortplantingsperiode (als ze gebonden zijn aan een bepaalde locatie) alleen hinder ondervinden van de werkzaamheden die dichtbij plaatsvinden, dus in het zuidwestelijke deel van het plangebied. Daarbij kan nog aangetekend worden dat de werkzaamheden alleen bij daglicht uitgevoerd zullen worden en kleine zoogdieren met name actief zijn in de schemering en 's nachts. Geluid is verder een tijdelijke storingsbron en de storingsbron vertegenwoordigd geen werkelijk gevaar, dus zal gewinning kunnen optreden. Daarbij wordt ook in de huidige situatie motorgeluid geproduceerd door verkeer en landbouwmachines.

7.1.5.1 Gevolgen geluid

Het is duidelijk dat er door de ligging en de aard van de activiteiten geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor de SBZ door geluid en trillingen. Een beperkt en tijdelijk negatief effect is mogelijk op soorten van het Beschermde Natuurmonument die dicht bij het plangebied voorkomen.

7.1.6 Licht

Geen van de relevante habitattypen is gevoelig voor deze storingsbron; het is alleen relevant voor de Tapuit en nachttactieve zoog-

dieren, vogels en amfibieën van het Beschermde Natuurmonument. Gezien de locatie van de werkzaamheden en de te bouwen recreatiewoningen zal de Tapuit geen negatieve gevolgen kunnen ondervinden omdat deze soort dagactief is en de lichtuitstraling sterk wordt afgeschermd door reeds aanwezige bebouwing en begroeiing en duinrijen.

Lichtstoring voor waarden van het BN zou alleen kunnen optreden voor soorten die dicht bij het plangebied voorkomen. Licht zal in de aanlegfase alleen gebruikt worden als in de schemering gewerkt moet worden in het winterhalfjaar. De meeste soorten zoals zoogdieren en amfibieën alsook de zeer lichtgevoelige vleermuizen zijn dan niet actief. Na oplevering van de woningen zal beperkt licht kunnen uitstralen vanaf het park. Door de opgroeiende bosschages rond de woningen zal dit echter in toenemende mate worden afgeschermd. Gezien de ligging van de te bouwen woningen ten opzichte van de uiterste punt van het BN zal de natuurzone daartussen liggen en zal ook de bestaande bebouwing van Abbestede voor verdere afscherming zorgen. Bij deze bebouwing is ook nu al licht aanwezig. De minimale afstand van de uiterste punt van het BN tot het park bedraagt 200 meter.

7.1.6.1 Gevolgen licht

Het is duidelijk dat er door de ligging en de aard van de activiteiten geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor de SBZ door verstoring door licht. Een zeer beperkt en tijdelijk negatief effect is mogelijk op soorten van het Beschermde Natuurmonument die dicht bij het plangebied voorkomen.

7.1.7 Optische verstoring

Na oplevering van het recreatiepark zullen de aantallen recreërende mensen in de SBZ naar verwachting toenemen. Het aantal van 350 woningen bij volle bezetting met naar schatting ruim 2 bewoners per woning betekent in de toptijd dat ongeveer 700-1000 extra recreanten verwacht mogen worden. Op dit moment telt de gemeente Zijpe ruim 2400 recreatiewoningen (CBS, 2008). De recreatiedruk van toeristen verblijvende in de gemeente, in een recreatiewoning, neemt dus toe met 10-15%. Dit toenamepercentage ligt uiteraard veel lager als alle recreatie wordt beschouwd.

Voor de Tapuit (en andere broedvogels) zijn gevoelig voor verstoring van mensen, vooral in het broedseizoen en zeker als recreanten het gebied betreden met loslopende honden. Ook andere dagactieve dieren zoals Zandhagedis, insecten en dagactieve zoogdieren kunnen verstoord worden door recreanten en zeker door honden. De gevoeligheid van habitattypen voor optische verstoring betreft gevoeligheid door bijvoorbeeld beschaduwing door niet natuurlijke objecten. Daarvan is in de plannen geen sprake. De beschermde

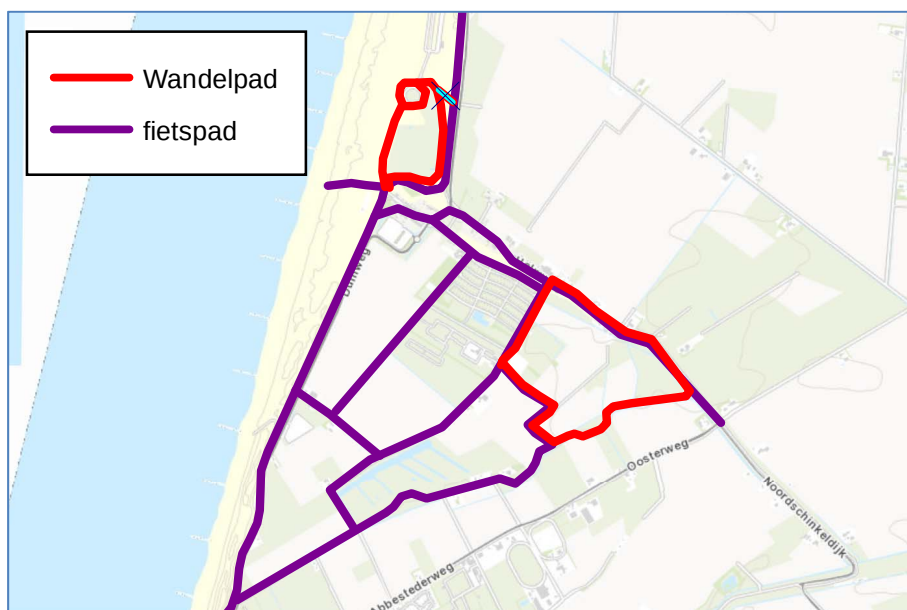
habitattypen zijn ook gevoelig voor betreding door mensen, dit effect wordt behandeld onder 'mechanische effecten'.

Een deel van de toegenomen recreatie zal gericht zijn op het Natura 2000-gebied en op de nieuw aangelegde natuurzone van het Boskerpark waarin en vooral waarlangs ruiter-, fiets- en wandelpaden worden aangelegd (zie Figuur 6).

De recreatieve mogelijkheden in het natura 2000-gebied nabij het nieuwe Boskerpark zijn beperkt, vanaf Groote Keeten loopt een verharde strandslag (niet toegankelijk voor autoverkeer) met een lengte van ongeveer 350 meter naar het strand. Deze slag is aan beide kanten afgezet met hekken. Het is niet mogelijk om buiten de paden te lopen en er geldt een aanlijnverbod voor honden. Tussen 2009 en 2012 is het gebied rond het voormalig schietterrein 'Botgat' geheel heringericht en het is nu mogelijk rond het (voormalige) graslandgebied een aantrekkelijke, korte rondwandeling te maken. Ook deze wandeling, die naar een nieuwe uitkijktoren loopt, is sterk gereguleerd en afgezet met gaasrasterhekken. Ook in het Botgat geldt een aanlijnplicht voor honden en mag (kan) het wandelpad niet worden verlaten. Er zijn in het Natura 2000-gebied geen 'sluippaden' of andere recreatieve infrastructuur. Er loopt een fietsroute parallel aan de autoweg 'buitenom' langs het gebied, deze is grotendeels afgeschermd door hoge duinenrijen. In Figuur 8 worden de belangrijkste recreatiemogelijkheden rond het plangebied op kaart weergegeven.

Zoals te zien in de figuur en Bijlage 3 liggen de broedplaatsen van Tapuit grotendeels ver verwijderd van de recreatieve infrastructuur. Tapuiten en sommige andere broedvogels van het BN zullen niet te dicht bij de paden broeden maar dieper in het gebied hun broedplaats zoeken. Omdat al veel recreanten het gebied betreden zal dit

Figuur 8.
Belangrijkste recreatieve infrastructuur rond het Natura 2000-gebied nabij het nieuwe Boskerpark.

negatieve effect op de populatie Tapuiten en (een deel van) de andere broedvogels van het BN, reeds in het verleden zijn opgetreden. De extra recreatie vanuit het Boskerpolderpark zal dit effect niet versterken of veranderen omdat deze recreatie op dezelfde plekken zal plaatsvinden. Bij verstoring door mensen is de eerste verstoring het belangrijkste omdat deze leidt tot de vluchtreactie, Toenemende verstoringdruk leidt dan hooguit tot het permanent op grotere afstand blijven van de vogels of, als de verstoringbron een voor de dieren een niet werkelijk bedreigende bron betreft, tot gewenning (KRIJGSVELD *ET AL.*, 2004 & 2008).

Omdat de recreatieve mogelijkheden in het Natura 2000-gebied beperkt zijn en goed zijn gereguleerd, zal nauwelijks sprake zijn van 'sluiprecreatie'. Het verlaten van paden is moeilijk door de hekken, ruigtes en aangelegde wateren en het is onaantrekkelijk paden te verlaten omdat geheel geen sluippaden aanwezig zijn en het gebied zeer overzichtelijk is en het overtreden van verbodsbepalingen daarmee zeer opvallend. Het betreden van de natuurzone van de Boskerpolder buiten de paden zal niet worden gereguleerd met hekken. Vanwege het vochtige karakter van de aan te leggen natuurzone zal dit gebied niet erg attractief zijn om te betreden. Dit nieuwe recreatie- en natuurgebied zal de recreatiedruk op het Natura 2000-gebied op termijn kunnen verminderen.

7.1.7.1 Gevolgen optische verstoring.

Extra recreatie en daarmee samenhangende optische verstoring zal geen belangrijke verandering opleveren voor het Natura 2000-gebied. Er wordt een beperkt negatief effect verwacht door extra

Recreatiemogelijkheden rond het heringerichte Botgat zijn beperkt en goed gereguleerd.

optische verstoring.

7.1.8 Mechanische effecten

Mechanische effecten in de SBZ kunnen optreden als mensen habitattypen betreden. Zoals beschreven in de vorige paragraaf is betreding van habitattypen niet toegestaan en is de kans op ongewenste overtreding van deze verbodsbepaling onwaarschijnlijk.

7.1.8.1 Gevolgen mechanische effecten

Er zullen geen negatieve gevolgen zijn voor aangemelde soorten van het Natura 2000-gebied of het Beschermd Natuurmonument door mechanische effecten.

7.1.9 Extra waarden beschermd natuurmonument

7.1.9.1 Natuurschoon

Omdat de activiteit buiten de beschermde gebieden plaats zal vinden en er geen zichtlijnen in belangrijke mate worden verstoord is er geen sprake van aantasting van het natuurschoon. Door de aanleg van de natuurzone en bos/boschages zal het gebied landschappelijk aantrekkelijker kunnen worden.

7.1.10 Conclusie verslechteringstoets

Er kan een beperkt en tijdelijk negatief effect optreden door geluid/trillingen en licht voor soorten van het Beschermd Natuurmonument op het deel daarvan dat direct grenst aan het plangebied. Een zeer beperkt negatief effect van verzuring en vermesting op het Natura 2000-gebied is mogelijk maar wordt waarschijnlijk opgeheven door verminderde depositie van ammoniak omdat agrarische activiteit wordt beëindigd. Er is een beperkt negatief effect mogelijk door toename van recreatiedruk door de gerealiseerde woningen.

Geen van de gesignaleerde effecten zijn significant negatief; ze vormen geen belemmering voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

7.1.11 Cumulatieve effecten

Er bestaan plannen camping 'Callasande' nabij het Boskerpark uit te breiden met totaal 100 plaatsen. Op deze plaatsen zullen 'duin-chalets' worden gebouwd. Dit project zal naar verwachting ongeveer dezelfde negatieve effecten op het Natura 2000-gebied opleveren als het Boskerpark, alleen zal er minder gegraven hoeven worden en zijn effecten van verontreiniging, geluid en licht (daarom) kleiner of in het geheel niet aan de orde. Er zijn geen veranderingen van waterpeilen bij betrokken.

De 100 plaatsen zullen tot maximaal 200-300 extra recreanten leiden waardoor de recreatiedruk met totaal maximaal 900-1300 mensen vermeerderd en de capaciteit van recreatiewoningen rond Groote Keeten met 15-20% toeneemt.

De berekende extra depositie van stikstof door stikstofoxiden zal 28,5% hoger zijn als effecten van dit plan worden opgeteld bij de eerder berekende 0,05-0,08 mol/ha/jaar en dan uitkomen tussen maximaal 0,06 en 0,10 mol/ha/jaar. Deze verhoging is nog steeds verwaarloosbaar en zal waarschijnlijk gecompenseerd door verminderde uitstoot vanwege het verdwijnen van agrarische activiteit.

De extra effecten van optische verstoring door de grotere verhoging van de recreatiedruk zullen gering zijn vanwege de organisatie en de ligging van de recreatieve voorzieningen in het Natura 2000-gebied. Zij zal plaatsvinden op dezelfde plekken als reeds bestaande recreatie en geen grote verandering voor gevoelige waarden tot gevolg hebben (zie §7.1.7.1).

Er zijn geen andere projecten bekend die samen met het beschreven project cumulatief een ander of extra negatief effect kunnen veroorzaken.

8

Samenvatting van de conclusies

- ♣ Door de aanleg van het 'Boskerpark' kunnen negatieve effecten optreden op relevante natuurwaarden in Natura 2000-gebied 'Duinen Den-Helder-Callantsoog' als gevolg van de volgende storende factoren: verzuring en/of vermessing, geluid, licht en optische verstoring door toegenomen recreatiedruk.
- ♣ Geluid en licht kunnen alleen een beperkt en tijdelijk negatief effect hebben voor waarden beschermd onder het Beschermd Natuurmonument.

- ♣ In het geval van verzuring en/of vermessing en optische verstoring kunnen mogelijk beperkte negatieve effecten optreden op relevante waarden, maar deze zijn beoordeeld als niet significant. De instandhoudingsdoelstellingen komen niet in gevaar.
- ♣ Omdat geen significant negatieve effecten optreden op relevante natuurwaarden is een verslechteringstoets uitgevoerd. Voor elke relevante factor is bepaald of voor de gevoelige habitattypen en soorten sprake is van een negatief effect en wat de verwachte reikwijdte daarvan zal zijn.
- ♣ Ook in cumulatie met andere geplande projecten kan de aanleg van het Boskerpark niet leiden tot significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied.

- ♣ Door het voorontwerp bestemmingsplan 'Boskerpolder' worden geen activiteiten mogelijk gemaakt waarvan op voorhand wordt verwacht dat deze leiden tot significant negatieve gevolgen voor het omliggende Natura 2000-gebied.

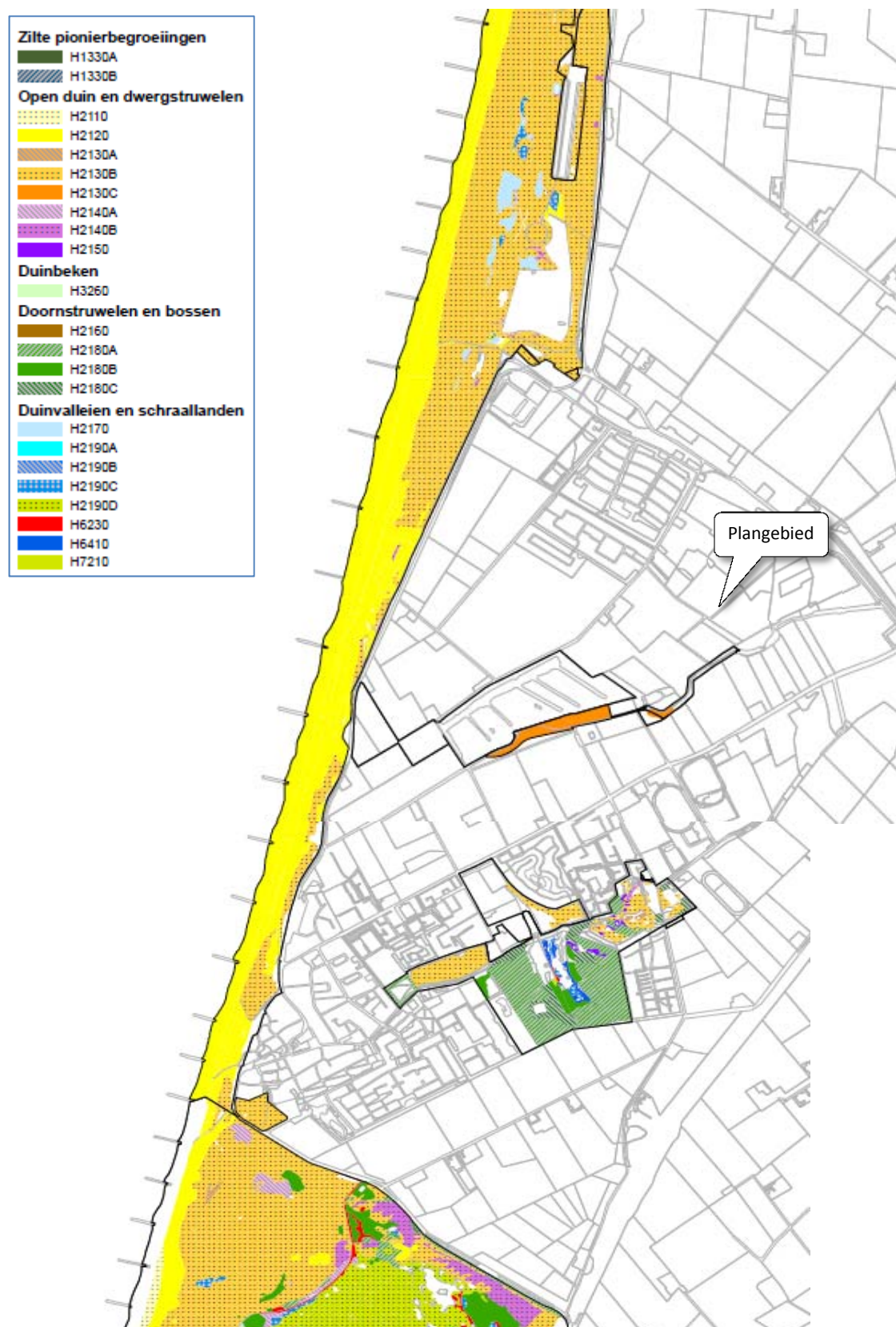
- ♣ Aanbevolen wordt de waterkwaliteit (fosfaat) van uitgedaagd water uit de Boskerpolder tijdens of net na graafwerkzaamheden waarbij grond in contact is gekomen met oppervlaktewater, te volgen en eventueel maatregelen te nemen als vervuild water moet worden ingelaten in de 'Nollen van Abbestede'.

9 Literatuur

- BEER, R. DE & T. DAMMM, 2008. *Habitattoets Boskerpolder, Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998*. G&G-rapport 2008-5, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- CBS, 2008. *Cijfers woonruimtevoorraad recreatie-woningen Gemeente Zijpe*. www.statline.cbs.nl van januari 2008.
- DAMM, T., 2006. *Natuurtoets fiets- en voetpad Bosker-polder, Zijpe. Habitattoets en toetsing aan Flora- en faunawet*. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- DOBEN, H.F., R. BOBBINK, D. BAL & A. VAN HINSBERG, 2012. *Overzicht van Kritische depositiewaarden van stikstof toegepast op habitat-typen en leefgebieden va Natura 2000*. Alterra rapport 2397, ISSN 1566-7197, Alterra Wageningen UR.
- GEMEENTE SCHAGEN, 2012. BESTEMMINGSPLAN BOSKERPARK, ONTWERPPLAN.
- GIES, T.J.A., H. VAN DOBBEN & A. BLEEKER, 2006. *Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden. Een onderzoek naar de wijze waarop in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn getoetst kan worden of vergunningverlening niet kan leiden tot significante negatieve effecten op de natuur*. Alterra-rapport eindconcept 28 april 2006.
- HEIJNEN, H. 2004. *HABIMONIAK*. Milieufederatie Limburg in samenwerking met het Netwerk van 12 provinciale Milieufederaties en de Stichting Natuur en Milieu.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2003. *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KRIJGSVELD, K.L., R.R. SMITS & J. VAN DER WINDEN, 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- KRIJGSVELD, K.L., S.M.J. VAN LIESHOUT, J. VAN DER WINDEN & S. DIRKSEN, 2004. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- MINISTER VAN LNV, 2006a. *Natuurbeschermingswet 1998; bestand gebruik en vergelijking implementatie andere lidstaten*. Brief d.d. 1 september 2006, kenmerk TRCJZ/2006/2808.
- MINISTER VAN LNV, 2006b. *Concept-Alterrarapport 'onderbouwing significant effect ammoniakdepositie op natuurgebieden'* Brief d.d. 14 september 2006, kenmerk DN. 2006/2776.

- MINISTERIE VAN LNV, 2005. *Algemene Handreiking Natuur- beschermingswet 1998*. Versie september 2005. Ministerie van LNV, Den Haag.
- MOLENAAR, J.G. DE, 2003. *Lichtbelasting. Overzicht van de effecten op mens en dier*. Alterra-rapport 778, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen.
- NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. *Praktijkboek Habitattoets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuur- beschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen*. Sdu Uitgevers, Den Haag.
- PROCENSUS, 2004. *Natuureffect rapportage Bosker-park*. Project 10.338_NER, Procensus, Den Helder.
- ROOMEN, M.W.J. VAN, A. BOELE, M.J.T. VAN DER WEIDE, E.A.J. VAN WINDEN & D. ZOETEBIER 2000. *Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden*. SOVON-informatierapport 2000/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- STEUNPUNT NATURA 2000. *Leidraad bepaling significantie, nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuur- beschermingswet*. versie 27 mei 2010.
- STRAATEN, M. VAN, 2004. *Amfibieën en reptielen Bos-ker-polder. Inventarisatie 2004*. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- TEAM NATUUR EN LANDBOUW VAN STICHTING NATUUR EN MILIEU, 2004. *Te veel van het goede. Stikstofneerslag op Habitatrictlijn- gebieden*. Netwerk van 12 provinciale Milieufederaties en de Stichting Natuur en Milieu.
- TEN HAAF, C & T. BAKKER, 2009(II). *Het botgat-Groote Keeten, regeneratie van vochtige duinvalleien vooronderzoek EGM.2007.007.2008*. Bureau Ten Haaf en Bakker, Groet.
- TEN HAAF, C & T. BAKKER, 2009. *Boskerpark, Inrichtingsplan voor natuur, landschap en recreatie*. Bureau Ten Haaf en Bakker, Groet.
- TURNHOUT, C. VAN, W. VAN MANEN & J.W. VERGEER, 2006. *Jaar van de Tapuit 2005*. SOVON-onder-zoeksrapport 2006/04, SOVON Vogel-onderzoek Nederland, Beek-Ubber-gen.
- VEER, R VAN T' & D. HOOGENBOOM, 2010. *Atlas Natura 2000 kustge- bieden van Noord Holland*. Landschap Noord- Holland, Heiloo.
- VMM, 2007. *Luchtkwaliteit in het Vlaamse Gewest 2006*, Pag. 99-108. Vlaamse Milieu Maatschappij, Aalst.
- WINK, P., 2004. *Jurisprudentie habitatrictlijn. Artikel 6, tweede lid, Habitatrictlijn*. Meurs Juristen Nieuwsbrief 2(1): 3-4.

Bijlage 1 Habitattypen nabij het plangebied

Bijlage 2 Voorkomen Tapuit in de noordkop van Noord-Holland

Bijlage 3 Tapuit in het Botgat in 2008

Bijlage 4 Emissiefile OPS

OPS-Pro 4.3

File Edit Options Help

Define Run
View File
Create File
Show Progress

File type

☒ Emission ☐ Diurnal variation
☐ Receptor ☐ Particle size distribution

Emission

X-coordinate (m.): 109927
Y-coordinate (m.): 541265
Emission strength (g/s): 0.0046
Heat content (MW): 0
Source height (m.): 0.5
SD height (m.): 0
Source diameter (m.): 0

Diurnal variation: Continuous emission ☐ User-defined
Particle size: ☐ User-defined
Target group: Traffic & transport
Region/Country: NETHERLANDS
Component name: NOx (nitrogen oxides) - gas ☒ Gaseous

Copy Previous

Record 1/1